

UNIVERZITET CRNE GORE FILOLOŠKI FAKULTET			
Primljeno: 26. 06. 2024.			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
03	788/4		

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

U skladu sa Odlukom Vijeća Filološkog fakulteta br. 01-177/1, od 07. 02. 2022. godine, imenovana je komisija za ocjenu master rada pod naslovom *Upotreba pozajmljenica u djelima Federika Moče* kandidatkinje Andree Perošević, Studijski program za italijanski jezik i književnost, smjer: Nauka o jeziku, broj indeksa 6/20.

Komisija u sastavu doc. dr Deja Piletić, doc. dr Cvijeta Brajičić i doc. dr Radmila Lazarević Vijeću podnosi sljedeći

IZVJEŠTAJ

o ocjeni master rada

Master rad kandidatkinje Andree Perošević pod naslovom *Upotreba pozajmljenica u djelima Federika Moče* sadrži sve neophodne djelove propisane članom 20 Pravila studiranja na master studijama. Ima 81 stranu i sastoji se od osam poglavlja, što uključuje uvod, pet strukturnih poglavlja, zaključak i bibliografiju na kraju rada, koja je podijeljena na primarnu i sekundarnu literaturu, a nakon toga su navedeni i internet izvori (ukupno 53 odrednice).

Rad je napisan odgovarajućim naučnim stilom. Kandidatkinja u okviru jasne strukture rada izlaže teorijsku podlogu istraživanja, koristeći prikladnu metodologiju prikazuje rezultate istraživanja i analizira ih, te na osnovu pomenute analize izvodi jasno obrazložene zaključke.

U uvodnom poglavlju izložene su informacije o predmetu istraživanja, jezičkim pozajmljenicama, odnosno stranim riječima u italijanskom jeziku, te o korpusu istraživanja koji čini pet romana savremenog italijanskog pisca Federika Moče (*Tre metri sopra il cielo – Tri metra iznad neba*, 1992; *Ho voglia di te – Želim te*, 2006; *Scusa ma ti chiamo amore – Izvini ali ti si moja ljubav*, 2007; *L'uomo che non voleva amare – Čovjek koji nije želio da voli*, 2011, i *La bugia – Laž*, 2011). Zatim je predstavljen cilj istraživanja i postavljene hipoteze. Cilj rada je da se na osnovu prikupljene građe prikaže prisustvo raznih vrsta jezičkih pozajmljenica u italijanskom jeziku, njihova svojstva i upotreba, i da se utvrdi koji jezik ima najveći uticaj, kao i u kojim oblastima se pozajmljenice najčešće javljaju. Glavne hipoteze su da će najuticajniji jezik biti engleski, da će najzastupljenija morfološka kategorija biti imenice, te da će se određene

pozajmljenice ponavljati u svim obrađenim djelima. Ovdje se ukratko predstavlja i struktura rada po poglavljima.

Drugo poglavlje sadrži kratku biografiju Federika Moče čija su djela poslužila kao korpus za ovo istraživanje. Date su osnovne informacije o autoru koje pružaju kontekst za kolokvijalni jezik bogat stranim uticajima koji karakteriše njegova djela, što ih čini prikladnim za istraživanje uticaja stranih jezika na savremeni italijanski jezik.

Treće poglavlje donosi kratko objašnjenje leksičkog sastava italijanskog jezika, s podjelom na latinski leksički fond, pozajmljenice i neologizme.

Četvrto poglavlje posvećeno je procesu jezičkog pozajmljivanja i opisuje fenomene adaptacije stranih riječi italijanskom fonološkom, morfološkom i pravopisnom sistemu. Posebno se izdvaja morfološko prilagođavanje kroz procese slobodne, djelimične i potpune transfonemizacije. Ovo poglavlje sadrži pet potpoglavlja, koja obrađuju reakcije na jezičke pozajmljenice (gdje je dat hronološki pregled teorijskih pristupa ovom problemu od nastanka italijanskog jezika pa do danas), podjelu pozajmljenica prema obliku na prilagođene i neprilagođene, pojam kalka, podjelu pozajmljenica prema upotrebi na pozajmljenice iz nužde i luksuza, te pojam tzv. „lažnih prijatelja“ uz osvrt na probleme koje ova pojava stvara u prevodilačkoj praksi.

Peto poglavlje obrađuje pozajmljenice u italijanskom jeziku klasifikujući ih na osnovu porijekla, pa sadrži osam potpoglavlja koja su posvećena anglicizmima, galicizmima, germanizmima, latinizmima i grecizmima, orijentalizmima, hispanizmima i iberizmima, slavizmima, a u posljednjem potpoglavlju obuhvaćene su rijetke pozajmljenice iz jezika koji nisu obrađeni u prethodnih sedam potpoglavlja.

Šesto poglavlje sadrži spisak pozajmljenica pronađenih tokom analize pomenutih pet Moćinih romana. Pregled pronađenih termina dat je po tabelama koje prate klasifikaciju prema porijeklu iznijetu u prethodnom, petom poglavlju. Tako i ovdje imamo osam potpoglavlja za pozajmljenice iz engleskog, francuskog, njemačkog, latinskog i grčkog, orijentalnih jezika, španskog i portugalskog, slovenskih i ostalih jezika. Rad sadrži ukupno devet tabela koje iznose pronađene termine, klasifikuju ih morfološki i obezbjeđuju kontekst kroz citat rečenice u kojoj su pronađeni. Nakon svake tabele slijedi kratak pregled osnovnih karakteristika pronađenih pozajmljenica iz određenog jezika: oblasti života na koje se odnose, morfološku kategoriju kojoj pripadaju, te da li su prilagođene ili neprilagođene italijanskom jeziku. U posljednjem, devetom potpoglavlju sumiraju se ukupni rezultati analize korpusa, s posebnim osvrtom na termine koji se ponavljaju u svim analiziranim romanima, što ukazuje na posebnu učestalost njihove upotrebe.

U Zaključku se kandidatkinja ponovo osvrće na rezultate istraživanje u svjetlu prvobitno postavljenih hipoteza, te zaključuje da je analiza korpusa potvrdila početne pretpostavke: da najveći uticaj na italijansku leksiku danas ima engleski jezik, jer je u građi pronađeno najviše anglicizama (270); da je najmanji uticaj jezika kao što su portugalski, kineski, japanski i

slovenski jezici, iz kojih je ukupno uočeno 20 primjera; da su najbrojnija morfološka kategorija imenice, što korpus takođe potvrđuje sa 442 pronađena termina; te da će se određene pozajmljenice ponavljati u više ili u svim analiziranim djelima, što je pokazano u potpoglavlju 6.9. Zaključeno je da među tim češćim primjerima preovlađuju strani termini iz oblasti društvenog života, sporta, muzike, gastronomije i informatike.

Rezultati istraživanja dakle potvrđuju početne hipoteze, i bacaju dodatno svjetlo na globalne uticaje kojima je izložen savremeni italijanski jezik. S obzirom na to da ovi procesi svakako nisu ograničeni samo na italijanski jezik, master rad kandidatkinje Perošević ukazuje na moguće pravce daljih istraživanja vezanih i za crnogorski i druge jezike, kako na polju opšte tako i primijenjene lingvistike.

Imajući u vidu sve navedeno u ovom izvještaju, komisija donosi pozitivnu ocjenu rada pod naslovom *Upotreba pozajmljenica u djelima Federika Moče* i predlaže Vijeću Filološkog fakulteta da odobri javnu odbranu pomenutog master rada kandidatkinje Andree Perošević.

Komisija za ocjenu master rada

Doc. dr Deja Piletić, predsjednica

Doc. dr Cvijeta Brajičić, članica

Doc. dr Radmila Lazarević, mentorka